

دانشنامه فلسفه استنفورد (۴۳)

اخلاق زنانه‌نگر

رزمایش تانگ، نانسی ویلیامز

آن دانچین

ترجمه: ریم خدادادی

سرشار: تانگ، روزماری، ۱۹۴۷ - م.

عنوان زنانه‌پدیدآور اخلاق زنانه‌نگر/ روزماری تانگ، نانسی ویلیامز، آن

دانچین؛ ترجمه مریم خدادادی

مشخصات نشر: تهران: قفس، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۱۲۲ ص.

فروست: دانشنامه فلسفه استنفورد/ دبیر مجری: مسعود علیا؛ ۴۳.

شابک: ۱-۲۰۲-۲۷۸-۶۰۰-۶۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر ترجمه قسم‌های «Feminist Ethics» و «Feminist

Bioethics» از دایرة‌المعارف «The Stanford Encyclopedia of Philosophy»

است.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: اخلاق فمینیستی

موضوع: فمینیسم - جنبه‌های اخلاقی

موضوع: فمینیست‌ها

شناسه افزوده: ویلیامز، نانسی ام.

شناسه افزوده: Williams, Nancy M

شناسه افزوده: دانچین، آن، ۱۹۵۰ - م.

شناسه افزوده: Donchin, Anne

شناسه افزوده: خدادادی، مریم، ۱۳۶۳ -، مترجم

شناسه افزوده: علیا، مسعود، ۱۳۵۴ -، دبیر

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ الف ۲ ت/ BJ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی: ۱۷۰

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۹۶۱۵۵۲

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Feminist Ethics

Feminist Bioethics

The Stanford Encyclopedia of Philosophy

Rosemarie Tong, Nancy Williams, May 4, 2009 and

Anne Donchin, Jun 1, 2009

این مجموعه با کسب اجازه از گرداندگان دانشنامه
فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات قنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱ - تلفن: ۴۰۸۶۴۰۶۶

دانشنامه فلسفه استنفورد (۴۳)

دبیر مجموعه: مسعود علیا

اخلاق زنانه‌نگر

رزماری تانگ، نانسی ویلیامز و آن دچین

ترجمه مریم خدادادی

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

۱۳۹۵

چاپ پڑمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۲۷۸ - ۲۰۲ - ۱

ISBN: 978 - 600 - 278 - 202 - 1

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۸۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار دبیر مجموعه ۷

اخلاق زنانه‌نگر

درآمد ۱۳

۱. اخلاق زنانه‌نگر: زمینه تاریخی ۱۵

۲. رهیافت‌های زنانه‌نگر: مباحث و محور به اخلاق ۲۵

۳. رهیافت‌های زنانه‌نگر: جایگاه محور به اخلاق ۴۹

۴. نتیجه‌گیری ۶۵

اخلاق زیستی زنانه‌نگر

درآمد ۷۱

۱. سرچشمه‌های اخلاق زیستی زنانه‌نگر ۷۲

۲. شکوفایی اخلاق زیستی زنانه‌نگر ۸۱

۳. چشم‌انداز رو به گسترش ۱۰۵

کتابنامه ۱۱۱

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی ۱۲۷

نمایه ۱۲۸

یادداشت

در دهه پنجاهین ما فلسفه اخلاق گسترش قابل توجهی یافته و شاهد گفتگو و مدزعه بر مکرر ما و مکاتب گوناگون بوده است. اخلاق زنانه‌نگر (فمینیسم) نیز یکی از جریان‌هایی است که در این میان بالیده است. روشن است که طرح دیدگاه‌های منسوب به این جریان لزوماً به معنی همدلی با آن‌ها نیست و غالب این جریان نیز همانند سایر جریان‌های فلسفه اخلاق به روی نقیض بررسی‌شده است. بی‌تردید بیان موثق و سنجیده آرای متعلق به این نعه اخلاقی، که مقصود این کتاب بوده است، می‌تواند زمینه‌ای شود برای تعمق جدی و نقدها و بررسی‌های روشنگرانه‌ای که در فضایی عالمانه شکل بگیرد و فراخوانی است برای آن دسته از اهل فکر و صاحبان قلم که حاضرند، از منظرهای گوناگون، از جمله منظر دینی، اخلاق زنانه‌نگر را مورد بررسی قرار دهند و از این راه مباحث اخلاقی را در فضای فکری جامعه ما غنی‌تر سازند.

پیشگفتار دبیر مجموعه

بهاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استفورد^۱ را شنیده‌اند و چسب از این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاصل طبع زکری است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استفورد آغاز شد و به چنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آن‌ها برخوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله و به‌ویژه کارنامه نویسندگان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب‌نام و تألیفات درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی مواجهیم. مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گستره‌های متنوع شامل فلسفه، دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گزینه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یا مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این‌که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده. ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسندگان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این‌که در کنار مدخل‌های نام‌آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازاندیشی درباره دامنۀ تفکر فلسفی و نسبت آن با ریست‌جهان خویش فرابخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله نیز، که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که به‌ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاستگاه این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه غرب‌ای نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه، زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از خوانندگان، به‌همین جهت، چه‌بسا استمرار همان غایتی باشد که مورد نظر بانیان این طرح بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مدخل‌های پرشماری که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن‌ها به سعی سرجانی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه کل دانشنامه البته غایتی بلندپروازانه است، به‌ویژه با توجه به این‌که هنوز همه مباحث این به نگارش درنیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که، در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به سرنوشت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این‌که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد. آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به درخواست دکتر زالتا، نسخهٔ اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنای قرار خواهد گرفت. در مرحلهٔ ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان هر رجم از یک سو و اقتضائات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طبعاً انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کار جمعی است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار دل می‌سپارند. افزون بر مترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، سپاسگزار دیگرانی هستم که مساعدتشان پشتیبانی اجرای شایستهٔ آن است. به‌جز از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامه قدردانی می‌کنم که اجازهٔ دست زدن مجموعهٔ حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقای امیر حسین زادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینهٔ اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای احمد تهوری، مدیر روابط عمومی انتشارات، که در تسهیل ارتباطات نقش مؤثری داشته‌اند؛ و آقای جهانگیر ملک‌محدثی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشیدند این مجموعه با شکل و شمایلی درخور منتشر شود.

مسمود علیا

زمستان ۱۳۹۲